

taskforce **biodiversiteit**
& **natuurlijke hulpbronnen**

Groene Groei

Investeren in biodiversiteit en natuurlijke hulpbronnen

Overzicht aanbevelingen

Hoofdlijn

Investeren in behoud en duurzaam gebruik van biodiversiteit loont. Onze economie draait op het gebruik van natuurlijke hulpbronnen en ons leefklimaat wordt in sterke mate bepaald door de natuur die ons omgeeft. We teren snel in op ons ecologisch kapitaal en dat is schadelijk voor onze economie en ons welzijn. We moeten de omslag te worden maken van snel interen op het natuurlijk kapitaal naar groene groei in ecologisch, economisch én sociaal opzicht. Aan de basis van die omslag staat de erkenning dat het natuurlijk kapitaal de basis vormt van onze economie en er ook de grenzen van bepaalt. Een omslag die ook in andere landen gemaakt zal moeten worden. Nederland kan daarin een belangrijke en kansrijke rol vervullen.

Aanbevelingen

1. Kies onvoorwaardelijk voor het tot staan brengen van het biodiversiteitverlies in 2020. Niet door alles overal te behouden, maar door ervoor te zorgen dat er per saldo geen verder verlies optreedt (No Net Loss). Op deze wijze kan worden zeker gesteld dat ecosystemen ook in de toekomst hun goederen en diensten blijven leveren (Advies p. 42)

Hiermee wordt een duidelijke stip op de horizon gezet. Dat geeft een gedeelde ambitie voor alle betrokken partijen (burger, overheid, bedrijfsleven) en zet aan tot vernieuwing en innovatie. Dat moet ertoe leiden dat wordt geïnvesteerd in groene groei, zodat uiterlijk in 2050 de balans weer positief is.

2. Streef naar een halvering van de ecologische voetafdruk van de Nederlandse burger, uiterlijk in 2030. (Advies p.43)

Wij gebruiken alles bij elkaar een aanzienlijk groter areaal vruchtbaar land dan voor gemiddelde wereldburger beschikbaar is. Met een halvering van de voetafdruk komen we in de buurt van een “Fair Earth Share”.

3. Breng focus aan in de Internationale samenwerking

Gezien het mondiale karakter van de problematiek rond biodiversiteit en natuurlijke hulpbronnen, verdient internationale samenwerking bijzondere aandacht. Met het inzetten van onze kennis en ervaring, onze omvangrijke handelsrelaties, onze internationale bedrijvigheid en onze ontwikkelingssamenwerking kunnen we ook elders het verschil maken.

De beleidsagenda voor internationale samenwerking zou in belangrijke mate geënt moeten zijn op het duurzaam gebruik van biodiversiteit en natuurlijke hulpbronnen, mede met het oog op de wereldvoedselvoorziening en het klimaatbeleid. Dat is niet alleen een kwestie van verantwoordelijkheid, maar ook van welbegrepen eigenbelang vanwege de impact die het mondiale biodiversiteitverlies heeft op ons klimaat en onze voedsel- en grondstofvoorziening.

Om internationaal geloofwaardig te kunnen opereren moet wel het eigen huis op orde zijn en de halvering van de ecologische voetafdruk worden waargemaakt.

Concreet:

- Toets internationaal gerichte instrumenten (exportkredieten, investeringsbudgetten) op hun biodiversiteitimpact. (Advies p.80)
- Speel een actieve rol in discussie rond mondiale milieuarchitectuur en financiering van duurzaamheidsbeleid. (Advies p.80)
- Focus op behoud van biodiversiteit in landen waar Nederland grote impact heeft, oa Brazilië en Indonesië. (Advies p.80)
- Versterk 'groene' deskundigheid op de ambassades. (Advies p.60)
- Bevorder duurzame internationale samenwerking tussen maatschappelijke organisaties rond biodiversiteit. (Advies p.60)
- Bevorder de totstandkoming van een ambitieuze en coherente Europese biodiversiteit agenda. (Advies p.79)

4. Bevorder efficiënt landgebruik voor voedsel én natuur

De meest effectieve manier om No Net Loss te realiseren en groene groei te bevorderen, is door het land (en water) gebruik beter te organiseren. Door de landbouw te optimaliseren op de daarvoor meest geschikte plekken en door de natuur beter te beschermen en ruimte te geven in ruimtelijk samenhangende ecologische netwerken. Nederland heeft een traditie op dit gebied en kan die rol verder versterken door.

Dat leidt concreet tot de volgende aanbevelingen:

- Laat de oorspronkelijke ruimtelijke ambitie voor de Ecologische Hoofdstructuur niet los. (Advies p.52)
- Bevorder een driedeling van het landelijk gebied in een natuur-, landbouw- en multifunctioneel landschap. (Advies p.52)
- Voer een open ruimteheffing in, in aanvulling op het ruimtelijk ordeningsinstrumentarium. (Advies p.56)
- Zet het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid in voor groen-blauwe dooradering en bodembiodiversiteit. (Advies p.55)
- Schenk meer aandacht voor groen in de stad en stadslandbouw. (Advies p.55)

- Kom tot één samenhangend systeem van compensatie, onder toezicht van één onafhankelijke instantie. (Advies p.67)

Als Nederland op deze wijze voortbouwt aan het optimaliseren van het landgebruik in eigen land (en zich ook inzet het Caraïbisch deel) is het gelegitimeerd daar ook elders een lans voor te breken.

In Europa zijn er nog enorme potenties om het landgebruik te optimaliseren ten bate van de landbouw én de natuur.

Aanbevelingen:

- Speel actief in op het Green Infrastructure Initiative van de EU. (Advies p.57)
- Bouw in dat kader het Rijnkorridor-initiatief uit als voorbeeldproject. (Advies p.57)

Ook buiten Europa zijn de perspectieven voor het optimaliseren van het landgebruik aanzienlijk. In grote delen van de wereld kan de opbrengst per hectare sterk verhoogd worden op een ecologisch en sociaal verantwoorde wijze. Daarmee is mogelijk de landbouwproductie met 70% te laten groeien (nodig om de 9 miljard monden te voeden die er in 2050 zullen zijn) zonder dat de resterende natuurgebieden en wildernissen ervoor opgeofferd hoeven te worden.

Aanbevelingen:

- Handhaaf landbouw en voedselzekerheid als speerpunt van de ontwikkelingssamenwerking. (p.58)
- Steun de de ‘resource mobilisation strategy’ van het CBD en het Green Development Initiative. (p.62)
- Zet in op verdere ontwikkeling van REDD, samen met bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties. (p.63)
- Zet in op de ontwikkeling van participatieve, ‘ecoregionale’ ontwikkelingsvisies. (p.60)
- Verken de mogelijkheden voor het optzetten van gebiedsfondsen voor institutionele beleggers. (p.62)

5. Werk toe naar een duurzame Biobased Economy

Het streven naar *No Net Loss* en het halveren van de ecologische voetafdruk van de Nederlandse consument vergt naast de inzet van gebiedsgericht maatregelen ook een ingrijpende aanpassing van onze economie. Er zal een omslag moeten worden gemaakt naar een economie die efficiënt omgaat met de natuurlijke hulpbronnen en die het milieu veel minder zwaar belast dan nu het geval is. Dat betekent een omslag naar een economie die niet langer zwaar leunt op fossiele

energie en grondstoffen, maar op duurzame energiebronnen en hernieuwbare grondstoffen. Oftewel een duurzame Biobased Economy. Om dat te bereiken is een heel scala aan maatregelen nodig.

Duurzame uitgangspunten

De overgang naar een biobased economy moet bijdragen aan No Net Loss en het halveren van de ecologische voetafdruk en mag er niet toe leiden dat de druk op de biodiversiteit toeneemt of de voedselvoorziening in gevaar komt.

Aanbevelingen:

- Gebruik biomassa primair voor hoogwaardige toepassingen en benut reststromen voor energieopwekking. (Advies p.76)
- Pas het stimuleringsbeleid voor de inzet van biomassa voor energietoepassingen aan.
- Gebruik alleen biomassa die aan duurzaamheidcriteria voldoet. (Advies p.76)
- Geef een extra impuls aan ontwikkelingen die gunstig zijn voor biodiversiteit (bijvoorbeeld algenteelt). (Advies p.76)
- Compenseer impacts op biodiversiteit die niet te vermijden zijn. (Advies p.42)

Financieel-economische maatregelen

Om de waarde van het biodiversiteit en natuurlijke hulpbronnen beter mee te wegen in besluitvormingsprocessen – en op die manier ook ondernemers in staat te stellen om te investeren in behoud en herstel van biodiversiteit - is het belangrijk dat economische indicatoren en instrumenten worden aangepast. Concreet:

- Stel de discontovoet voor biodiversiteitseffecten in maatschappelijke kosten-baten analyses op 0,5%. (Advies p.65)
- Werk aan een verdere vergroening van het belastingstelsel. Stimuleer daarmee ook groen ondernemen. (p.65)
- Laat de gebruiker (visser) betalen voor visrechten in het Gemeenschappelijk Visserijbeleid (Advies p.66)
- Verminder de inzet van Europese fondsen voor het verwerven van visrechten in ontwikkelingslanden. (Advies p.66)

Duurzame consumptie

Voor de consument is het belangrijk dat hij goed geïnformeerd wordt en in staat wordt gesteld op een eenvoudige wijze duurzame keuzes te maken. Het is echter onwaarschijnlijk dat informatie aan de consument en verduurzaming van productie zullen volstaan om de doelen te realiseren. De Taskforce beveelt daarom aan om ook economische prikkels te geven, in de vorm van subsidies en maatregelen waarmee milieukosten worden geïnternaliseerd.

Concreet:

- Stimuleer initiatieven om via certificering de gehele keten van producent tot consument te verduurzamen. (Advies p.68)
- Reguleer als overheid het speelveld en geef prikkels via duurzaam inkoopbeleid. (p68)
- Onderzoek gedifferentieerde importheffingen op bulkgoederen, zoals soja en biobrandstoffen. (Advies p.69)
- Voer een belasting op hout in met een vrijstelling voor aantoonbaar duurzaam geproduceerd hout. (Advies p.69)
- Zorg voor een samenhangend pakket aan maatregelen voor verduurzaming van de productie van dierlijke eiwitten, bestaande uit informatievoorziening, bevorderen duurzame productie en prijsprikkels. (Advies p.72)
- Onderzoek fiscale stimulering voor duurzame productie en een heffing op niet duurzaam geproduceerd eiwit. (Advies p.72)

Duurzame productie

De producenten en bedrijven die actief zijn in de keten spelen een sleutelrol in het terugdringen van de ecologische voetafdruk en het realiseren van groene groei.

Aanbevelingen:

- Stimuleer dat in 2020 80% van de Nederlandse bedrijven No Net Loss heeft verankerd in haar strategisch beleid. (Advies p.73)
- Stimuleer dat biodiversiteit een thema wordt in benchmarks en bij informatievoorziening aan investeerders. (Advies p.73)
- Voer een compensatieregeling in, voortbouwend op het Business & Biodiversity Offset Programma. (Advies p.67)
- Stimuleer de opzet van compensatiebanken om compensatie eenvoudiger, goedkoper en effectiever te maken. (Advies p.67)

- Stimuleer groene innovaties in productieprocessen en in de keten naar de klant. (Advies p.72)
- Help in de internationale samenwerking de kleine producenten (smallholders). (Advies p.73)
- Zet het Initiatief Duurzame Handel en het programma Biobased Economy voort en scherp het aan. (Advies p.74)

6. Werk aan bewustwording

Een goed begrip van de betekenis van biodiversiteit en de daaraan verbonden natuurlijke hulpbronnen is absoluut nodig om No Net Loss te realiseren en een blijvende omslag naar groene groei te maken.

Aanbevelingen:

- Start een netwerkcampagne die functioneert als 'draaggolf' voor activiteiten. (Advies p.48)
- Geef de betekenis van biodiversiteit een belangrijke plaats in het basis- en voortgezet onderwijs. (Advies p.49)
- Bevorder lokale biodiversiteitactieplannen. (Advies p.50)

Vervolgstappen

Voor het realiseren van de doelen die de Taskforce gesteld heeft, is samenwerking onontbeerlijk.

De Taskforce beveelt aan een gestructureerde publiek-private samenwerking op te zetten die zich richt op de realisatie van de doelen die door de Taskforce zijn gesteld en de implementatie van haar adviezen. Dit in aanvulling op bestaande initiatieven als het IDH en het programma Biobased Economy. Dit nieuwe initiatief, dat door de Taskforce wordt aangeduid als het Initiatief Biodiversiteit en Ecosysteemdiensten (IBES) kan voortbouwen op het Platform Biodiversiteit en bedrijfsleven van VNO-NCW, LTO Nederland, MKB Nederland en IUCN Nederland. De Taskforce doet een beroep op de rijksoverheid om voor een dergelijke publiek-private samenwerking financiële en materiële ondersteuning te bieden. IBES, IDH en Biobased Economy kunnen vervolgens toewerken naar gestructureerde samenwerking in de vorm van een Groen Akkoord om gezamenlijk te werken aan de door de Taskforce gestelde doelen en op deze wijze nog meer kracht te ontwikkelen.

taskforce **biodiversiteit**
& **natuurlijke hulpbronnen**